

Nr 309.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överskridande av viss anslagspost i pensionsstyrelsens avlöningsstat för budgetåret 1945/46; given Stockholms slott den 31 maj 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 maj 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

I pensionsstyrelsens avlöningsstat för budgetåret 1945/46 ingår en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Posten är uppförd med 720 000 kronor.

Pensionsstyrelsen har i skrivelse den 23 maj 1946 anmält, att det belopp, som sålunda ställts till styrelsens förfogande, icke komme att bliva tillfyllest.

Med avseende å bakgrunden till detta förhållande erinras i skrivelsen, att pensionsstyrelsen i anslagsframställningen beträffande budgetåret 1945/46 föreslagit överförande å ordinarie stat av två extra ordinarie aktuariefattningar å sjukkassebyrån. I statsverkspropositionen till 1945 års riksdag hade departementschefen förklarat sig för det dåvarande icke kunna tillstyrka förslaget. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hade det oaktat — med hänsyn till belastningen å anslagsposten under budgetåret 1943/44 — icke upptagits med högre belopp än det av styrelsen föreslagna eller 720 000 kronor. Medelsåtgången under budgetåret 1943/44 hade emellertid varit osedvanligt låg, enär styrelsen på grund av bristen på kvalificerad arbetskraft icke haft tillgång till det antal befattningshavare som varit beräknat. På grund härav erfordrades i första hand en förstärkning av anslagsposten med ett belopp motsvarande avlöningen till nämnda aktuarier eller med omkring 14 000 kronor.

En ytterligare anledning till det ökade medelsbehovet vore, att arbetsförhållandena efter det att anslagsberäkningarna uppgjorts nödvändiggjort en utökning av biträdespersonalen. Styrelsen anför härutinnan.

I sin anslagsskrivelse den 31 augusti 1944 beräknade styrelsen den icke-ordinarie personalen i 11:e och lägre lönegrader till 152, i vilket antal inginge vaktpersonal och kontorsgossar till ett antal av 11. Vid utgången av april månad 1946 uppgick antalet befattningshavare i 11:e och lägre lönegrader till 173, vilket innebär en ökning med 21 befattningshavare (därav en kontorsgosse). Såsom styrelsen i skrivelse den 31 augusti 1945 närmare framhållit har i besparingssyfte en del arbetsuppgifter, som tidigare utförts av amanuenser, överförts till kvalificerad biträdespersonal. Härigenom har nyanställning av amanuenspersonal, i den mån sådan icke föranletts av den föreslagna nya lagen om folkpensionering, kunnat undvikas. Den omnämnda ökningen av biträdespersonalen har berott på tillkomsten av nya arbetsuppgifter samt på ökad arbetsbelastning. I sådant hänseende må nämnas de nytillkomna lagarna om provisoriska förstärkningar av tillägspensioner och invalidunderstöd samt om provisoriska utjämningspensioner och utjämningsunderstöd ävensom utökad efterkontroll. Vidare har antalet behandlade pensionsärenden stigit. Jämväl sjukkassebyråns arbete har med anledning av sjukförsäkringens ökade omfattning medfört behov av ytterligare personal.

Styrelsen uppskattar ifrågavarande kostnadsökning till 27 000 kronor.

Med hänsyn till att den föreslagna nya lagen om folkpensionering skulle medföra djupgående förändringar i styrelsens arbetsuppgifter och särskilt under övergångstiden föranleda starkt ökad arbetsbörda vore det vidare nödvändigt att styrelsens kvalificerade personal utökades. För att befattningshavarna skulle hinna erhålla tillräcklig erfarenhet och utbildning hade styrelsen ansett sig böra snarast anställa nya amanuenser. Under maj och juni innevarande år beräknades 7 amanuenser komma att träda i tjänstgöring. För avlöande av dessa bleve förevarande anslagspost belastad med ett oförutsett belopp av 4 000 kronor.

Styrelsen framhåller vidare, att övergången till den nya lagen komme att medföra, att omkring 700 000 pensioner finge omräknas och nya pensionsbrev utfärdas. Detta arbete vore av sådan omfattning, att detsamma endast till en del kunde utföras med befintlig personal. Styrelsen ämnade för arbetets utförande organisera en särskild omräkningsavdelning, å vilken det rutinmässiga arbetet huvudsakligen skulle utföras av biträdespersonal, varav en stor del måste nyanställas. Arbetet å avdelningen beräknades — om lagen bleve antagen — att kunna igångsättas omkring den 1 juli 1946. För att så skulle kunna ske erfordrades emellertid att vissa förarbeten vidtoges. Styrelsen räknade därför med att under juni månad behöva anställa omkring 10 biträden. Nu föreliggande svårigheter att erhålla arbetskraft gjorde det dessutom önskvärt, att förberedelser gjordes i så god tid, att arbetet redan från början kunde utföras i beräknad omfattning. Kostnaderna för dessa biträdens avlöningar under juni månad 1946 uppskattade styrelsen till omkring 1 500 kronor.

Slutligen anför styrelsen, att i enlighet med en inom finansdepartementet utarbetad promemoria 15 befattningshavare hos styrelsen borde tilldelas arvodestillägg motsvarande tillfälligt lönetillägg. För utbetalande av dessa tillägg borde ifrågavarande anslagspost uppräknas med 2 800 kronor.

Det belopp, varmed anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle behöva för innevarande budgetår förstärkas, har styrelsen i överensstämmelse med det anförda uppskattat till (14 000 + 27 000 + 4 000 + 1 500 + 2 800) 49 300 eller i avrundat tal 49 500 kronor.

Styrelsen framhåller, att överskridandet av berörda anslagspost skulle ha blivit betydligt mindre, därest icke besättandet av ledigblivna befattningar å ordinarie stat i några fall väsentligt försenats. På anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän förutsåges en besparing å omkring 60 000 kronor.

Såsom framgår av pensionsstyrelsens redogörelse har det visat sig icke möjligt att inom ramen för det under ifrågavarande anslagspost anvisade beloppet bestrida avlöningskostnaderna för de två aktuarier, vilka av styrelsen i dess anslagsframställning för budgetåret 1945/46 föreslagits överförda till ordinarie stat men enligt statsmakternas beslut skulle bibehållas i sin dåvarande anställningsform. Vidare har bland annat på grund av ny lagstiftning inom området för styrelsens verksamhet det på biträdespersonalen vilande arbetet erhållit avsevärt större omfattning än man räknade med vid anslagspostens fastställande. Mer än hälften av den begärda anslagsförstärkningen hänför sig till detta förhållande. I övrigt föranledes det stegrade medelsbehovet delvis av personalutökningar, som styrelsen anser sig redan nu bära vidtaga för att möta den utvidgning av arbetsuppgifterna, som kommer att inträda, därest riksdagen godkänner Kungl. Maj:ts förslag rörande reformering av folkpensioneringen. Den för detta ändamål behövligen personalen beräknas till 7 amanuenser, vilka skulle träda i tjänst under maj och juni 1946, samt 10 biträden, vilka skulle börja sin anställning i juni detta år. Enligt

*Departements-
chefen.*

vad jag inhämtat ha 5 av amanuenserna redan anställt. Slutligen grundar sig behovet av ytterligare medel på den omständigheten, att styrelsen i enlighet med vissa inom finansdepartementet utarbetade riktlinjer avser att tillerkänna 15 med arvode avlönade befattningshavare provisoriskt arvodes-tillägg. Det har vid uppdragandet av nämnda riktlinjer förutsatts, att kostnaden för sådant tillägg skall bestridas från samma anslagspost som arvodet, i detta fall anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Med hänsyn till vad sålunda anförts finner jag mig böra förorda, att medgivande för styrelsen utverkas att överskrida ifrågavarande anslagspost med högst det av styrelsen angivna beloppet.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att den i avlöningsstaten för pensionsstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1945/46 överskridas med högst 49 500 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Stig Hammar.